

Vec C-703/22

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

16. november 2022

Vnútroštátny súd:

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

16. november 2022

Odvolateľ:

WU

Odporca:

Directie van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania vo veci samej

Konanie vo veci samej sa týka právneho sporu medzi pánom WU a Directie van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (Riaditeľstvo ústredného úradu pre doklady o spôsobilosti vodičov; ďalej len „CBR“), v ktorom CBR odmietlo vydať pánovi WU v Holandsku vodičský preukaz pre triedu C a triedu CE (nákladný automobil a autobus).

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

V tomto návrhu podľa článku 267 ZFEÚ ide o otázku, či možno urobiť výnimku z minimálnej požadovanej úrovne horizontálneho zorného poľa 160 stupňov, ktorá platí pre túto triedu vozidiel, ak sa preukázalo, že dotknutá osoba je naozaj spôsobilá viesť nákladné vozidlo.

Prejudiciálne otázky

1. Má sa bod 6.4 prílohy III k smernici 2006/126/ES, predovšetkým minimálna požadovaná úroveň horizontálneho zorného poľa aspoň 160° oboma očami, vykladať vo svetle zásady proporcionality tak, že aj osoba, ktorá z medicínskeho hľadiska nespĺňa túto normu, ale podľa názoru rôznych odborníkov v oblasti medicíny je napriek tomu spôsobilá viesť nákladné vozidlo, môže splniť danú normu?
2. V prípade zápornej odpovede na túto otázku, existuje potom v rámci smernice o vodičských preukazoch priestor na posúdenie proporcionality v konkrétnom prípade, hoci norma v bode 6.4 prílohy III k smernici 2006/126/ES nestanovuje žiadnu možnosť na to, aby sa v takých prípadoch urobili výnimky?
3. Keď ide o tento prípad, ktoré skutočnosti môžu byť relevantné pri posudzovaní otázky, či je v konkrétnom prípade možné odkloniť sa od minimálnej požadovanej úrovne zorného poľa v zmysle bodu 6.4 prílohy III k smernici 2006/126/ES?

Právne predpisy Európskej únie

Bod 6.4 prílohy III k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/126/ES z 20. decembra 2006 o vodičských preukazoch (ďalej len „smernica o vodičských preukazoch“) a článok 15 Charty základných práv Európskej únie.

Vnútroštátne právne predpisy

Bod 3.3. a bod 3.4 písm. b) prílohy k Regeling eisen geschiktheid 2000 (nariadenie z roku 2000 o požiadavkách na spôsobilosť).

Zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Pán WU dostal 11. júla 2007 vodičský preukaz na vedenie motorových vozidiel skupiny C a skupiny CE a potom viac ako desať rokov pracoval ako vodič z povolania. Tak v tuzemsku, ako aj v zahraničí absolvoval v nákladnom automobile bez problémov a bez škodových udalostí viac ako jeden milión kilometrov. V roku 2016 požiadal o obnovenie svojho vodičského preukazu na vedenie nákladných automobilov, na účel čoho musel na CBR podať žiadosť o „Verklaring van geschiktheid“ (potvrdenie o spôsobilosti). Týmto potvrdením sa preukáže, že žiadateľ je duševne a telesne spôsobilý viesť motorové vozidlo.
- 2 Pán WU mal vo veku jedného roka nehodu, pri ktorej utrpel zlomeninu spodiny lebečnej. V dôsledku toho trpí hemianopsiou, čo znamená, že má obmedzené horizontálne zorné pole. V dôsledku toho pán WU nespĺňa minimálnu požadovanú úroveň binokulárneho horizontálneho zorného poľa 160 stupňov, ktorá je stanovená v prílohe k Regeling eisen geschiktheid 2000. Toto ustanovenie predstavuje implementáciu bodu 6.4 prílohy III k smernici o vodičských preukazoch, ktorá obsahuje rovnakú minimálnu požadovanú úroveň, do holandského práva. Z uvedeného dôvodu CBR odmietlo vydať požadované potvrdenie, bez ohľadu na priaznivé posudky dvoch očných lekárov. Nie je jasné, či CBR vedelo o zrakovom ochorení pána WU, keď v roku 2007 získal svoje vodičské oprávnenie.
- 3 Pán WU podal námietku proti zamietavému rozhodnutiu CBR. CBR vyhlásilo túto námietku za nedôvodnú. Pán WU následne podal na Rechtbank Rotterdam (Okresný súd Rotterdam, Holandsko) žalobu proti tomuto rozhodnutiu o námietke. Žaloba bola zamietnutá, v nadväznosti na čo pán WU podal opravný prostriedok na Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Oddelenie Štátnej rady pre správne súdnictvo, ďalej len „Raad van State“). Tento opravný prostriedok bol tiež zamietnutý.
- 4 Kým sa ešte rozhodovalo o poslednom uvedenom opravnom prostriedku, podal pán WU druhú žiadosť na CBR, tentokrát o vodičské oprávnenie geograficky obmedzené na Holandsko. CBR jeho žiadosť zase zamietlo – bez ohľadu na tretí priaznivý posudok očného lekára, pretože nespĺňa minimálnu požadovanú úroveň zorného poľa 160 stupňov. Pritom bolo uvedené, že pán WU sa nemôže odvolávať na bod 3.4 písm. b) prílohy k Regeling eisen geschiktheid 2000. Podľa tohto ustanovenia môže vodič z povolania, ktorý je už držiteľom jedného či viacerých vodičských oprávnení pre nákladné automobily a autobusy a zrazu stratí zrak na jednom oku, po prechodnom období najmenej tri mesiace a na základe kladného posudku očného lekára byť napriek tomu vyhlásený za spôsobilého na účely vodičského oprávnenia, ktoré je geograficky obmedzené na Holandsko. Pán WU

však nie je slepý na jedno oko, ale obom jeho očiam chýba polovica zorného poľa (homonymná hemianopsia).

- 5 CBR aj tento raz vyhlásilo námietku, ktorú podal pán WU, za nedôvodnú a Rechtbank Rotterdam zamietol jeho žalobu, ktorá proti tomu bola podaná. Pán WU podal znovu ďalší opravný prostriedok na Raad van State, ktorý rozhodol, že Súdnu dvoru predloží návrh na začatie prejudiciálneho konania, predmetom ktorého sú vyššie uvedené otázky.

Hlavné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 6 CBR sa domnieva, že bod 3.4 písm. b) prílohy k Regeling eisen geschiktheid 2000 nemožno uplatniť na situáciu pána WU. Kogentná povaha tohto ustanovenia neoponecháva žiadny priestor na zohľadnenie individuálnych záujmov pána WU.
- 7 Pán WU tvrdí, že (bod prílohy) rozhodne prichádza do úvahy, pokiaľ ide o potvrdenie o spôsobilosti. Medzičasom boli predložené tri správy rôznych lekárov, podľa ktorých je spôsobilý viesť nákladný automobil. Uznáva, že má obmedzenie zorného poľa, ale toto obmedzenie má od raného detstva a v plnej miere ho kompenzoval vizuálnym správaním a pohybmi hlavy. Pán WU tento názor ešte raz zdôraznil v opravnom prostriedku predloženom na Raad van State, tentoraz stanoviskom neuropsychológa. Uvádza sa v ňom, že vizuálne správanie pána WU je tak dobre vyvinuté, že dokáže vizuálne normálne fungovať. Pán WU si myslí, že nie je v rozpore s cieľom úpravy, keď osoba, ktorá má zrakové postihnutie, ale napriek tomu dostatočne vidí, smie viesť motorové vozidlo skupiny C a skupiny CE. O takú situáciu ide v jeho prípade. Podľa názoru pána WU je to dôvodom, aby sa urobila výnimka, rovnako ako pri výnimke podľa bodu 3.4 písm. b) prílohy k Regeling eisen geschiktheid v prípade straty zraku na jednom oku. Jeho obmedzenie treba považovať za rovnaké s ním. Na rozdiel od rozhodnutia Rechtbank sa CBR teda malo riadiť priaznivým posudkom rôznych lekárov.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu

- 8 Raad van State najprv poukazuje na to, že vzal na vedomie rozsudok Súdneho dvora k bodu 6.4 prílohy III k smernici o vodičských preukazoch, konkrétne rozsudok z 22. mája 2014, Glatzel (C-356/12, EU:C:2014:350). Pokiaľ ide o horizontálne zorné pole, Súdny dvor v tomto rozsudku potvrdil platnosť minimálnej požadovanej úrovne stanovenej v bode 6.4. Raad van State preto tiež vychádza z platnosti tohto ustanovenia. Má však pochybnosti týkajúce sa správneho výkladu, resp. použitia tejto minimálnej požadovanej úrovne v prejednávacom prípade. Uvedený rozsudok neobsahuje odpoveď na otázky, ktoré si Raad van State kladie v tejto súvislosti.
- 9 Je nesporné, že pán WU z medicínskeho pohľadu nespĺňa minimálnu požadovanú úroveň horizontálneho zorného poľa oboch očí najmenej 160 stupňov, ktorá je

uvedená v bode 6.4 prílohy III k smernici o vodičských preukazoch. Napriek tomu traja rôzni lekári, každý vo svojej vlastnej lekárskej správe, dospeli k záveru, že napriek svojmu ochoreniu je spôsobilý viesť vozidlá skupiny C a CE. Okrem toho je pán WU už desať rokov vodič z povolania a bez problémov v nákladnom automobile absolvoval viac ako milión kilometrov. Bezpečnosť cestnej premávky teda nie je ohrozená. Raad van State si preto kladie otázku, či pán WU predsa len nemá byť považovaný za spôsobilého viesť motorové vozidlo.

- 10 Bod 6.4 prílohy III k smernici o vodičských preukazoch je založený na správe Eyesight Working Group z mája 2005. Z tejto správy vyplýva, že osoba, ktorá z lekárskeho hľadiska nespĺňa minimálnu požadovanú úroveň horizontálneho zorného poľa oboma očami najmenej 160 stupňov, spravidla nie je spôsobilá viesť vozidlá skupiny C a CE. V správe je však uvedené aj to, že ďalšími vyšetreniami možno preukázať, že osoba s hemianopsiou dokáže v konkrétnom prípade kompenzovať svoje obmedzenia, a preto ju treba považovať za spôsobilú viesť motorové vozidlo.
- 11 Raad van State si kladie otázku, či bod 6.4 prílohy III k smernici o vodičských preukazoch možno vykladať tak, že aj osoba, ktorá z lekárskeho hľadiska nespĺňa minimálnu požadovanú úroveň, ale podľa názoru rôznych medicínskych odborníkov je na základe kompenzácie obmedzenia v skutočnosti predsa len spôsobilá viesť motorové vozidlo, môže spĺňať minimálnu požadovanú úroveň. Raad van State zároveň považuje za dôležité, aby taký výklad, ktorý prihliada na zásadu proporcionality, nenarušil cieľ smernice o vodičských preukazoch, ktorým je zabezpečiť bezpečnosť cestnej premávky.
- 12 Keď by nebolo možné vykladať bod 6.4 prílohy III k smernici o vodičských preukazoch týmto spôsobom, je namiesto otázky, či s ohľadom na správu Eyesight Working Group a záver, ktorý z nej Raad van State odvodzuje, možno v konkrétnom prípade uplatniť zásadu proporcionality. Inak povedané, vzniká otázka, či v situácii, keď osoba z lekárskeho hľadiska nespĺňa minimálnu požadovanú úroveň horizontálneho zorného poľa oboma očami, ale podľa názoru rôznych medicínskych odborníkov je napriek tomu predsa len spôsobilá viesť motorové vozidlo, existuje pri rozhodovaní o obnovení vodičského oprávnenia priestor na posúdenie podľa hľadísk proporcionality, aj keď norma uvedená v bode 6.4 prílohy III k smernici o vodičských preukazoch neobsahuje žiadnu možnosť urobiť výnimky. Raad van State si dokáže predstaviť, že pri posudzovaní proporcionality môže v konkrétnom prípade okrem zistení odborníkov týkajúcich sa spôsobilosti navrhovateľa viesť motorové vozidlo zohrať úlohu aj to, že z minulosti je zjavné, že dotknutá osoba dokáže jazdiť bezpečne. Relevantné môže byť aj to, že vodičský preukaz sa používa pri výkone povolania, keďže v článku 15 Charty základných práv Európskej únie stanovuje, že každý má právo na prácu a vykonávanie slobodne zvoleného alebo prijatého povolania.